

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin, lukiolakiin, ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin lisättäisiin säännöksiä koulutuksen järjestämisestä poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa. Ehdotetut muutokset liittyvät Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan kaikilla hallinnonaloilla toteutetaan häiriö- ja kriisitilanteiden sääntelyn kokonaistarkastelu.

Ylioppilastutkinnosta annettua lakia muutettaisiin siten, että lakiin lisättäisiin erityissäännös, jonka mukaan hallintolain mukaisesta perusteluvollisuudesta voitaisiin poiketa koesuorituksen arvostelua koskevassa oikaisuvaatimusmenettelyssä. Lisäksi laissa säädettäisiin sellaisen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta, jolla on eväty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen. Lakiin lisättäisiin myös säännös, jonka mukaan henkilön, joka osallistuu englanninkielisen ylioppilastutkinnon kokeeseen, on oleskeltava Suomessa muulla perusteella kuin opiskeluun perustuvalla oleskeluluvalla. Lisäksi lukiolakiin ja ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset, jotka koskevat koulutuksen järjestäjän tai rehtorin tiedonsaantioikeutta Maahanmuuttovirastoon henkilön oleskeluluvasta englanninkielisessä lukiokoulutuksessa.

Esityksessä ehdotetaan, että ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että lain 8 §:ään lisätään koulutus, jonka tehtävänä on parantaa merenkulkijoiden ja muiden vesillä liikkujien turvallisuutta sekä muuta turvallisuuden parantamiseen liittyvää koulutusta. Lisäksi 8 §:ssä tarkoitettuihin koulutuksiin sovellettavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä tarkennettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan, että ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat pääosin lakkautettaisiin valtiontalouden sopeuttamistoimien vuoksi. Osa työelämätoimikuntien tehtävistä ehdotetaan siirrettäväksi Opetushallitukselle. Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennyksiä lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevaan sääntelyyn sekä ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun kokeilulupia koskevaan sääntelyyn.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/9627/2026. Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/9627/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OKM008:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa. Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään perjantaina 31.7.2026.

Valmistelijat

Hallitusneuvos Anna Kankaanpää, puh. 029 5330013, anna.kankaanpaa@gov.fi (ei tavoitettavissa 6.7.-31.7.)

Linkit

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM008:00/2026> - Hankeikkuna

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM008:00/2026> - Projektsidan

Liitteet:

[HE luonnos 22.5.26.pdf](#)

Jakelu:

Ada Äijälän koulu O/Y
AEL-Amiedu Oy
Ahlmanin koulun Säätiö sr
Aitoon Emäntäkoulu Oy
Akaan kaupunki
Akava ry
Alajärven kaupunki
Alavuden kaupunki
Ammatillisen koulutuksen areena
Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry
Ammatilliset erityisoppilaitokset (AMEO-verkosto)
Ammattiopisto Luovi Oy
Ammattiopisto Spesia Oy
Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry
Apollon Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Aurinkorannikon suomalaisen koulun kannatusyhdistys ry
AVA-instituutin Kannatusyhdistys ry
Axxell Utbildning Ab
Björneborgs svenska samskolas aktiebolag
Careeria Oy
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Englantilaisen koulun säätiö sr
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Etelä-Savon Koulutus Oy
Eurajoen kristillisen opiston kannatusyhdistys r.y.
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
Fintraffic Lennonvarmistus Oy, ent. Air Navigation Services Finland Oy
Folkhälsan Utbildning Ab
Forssan kaupunki
Fria Kristliga Folkhögskolföreningen FKF rf
Fysikaalinen hoitolaitos Arcus Lumio & Pirttimaa
Föreningen för Svenska samskolans i Tammerfors upprätthållande rf
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry
Haminan kaupunki

Hangon kaupunki
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Harjun Oppimiskeskus Oy
HAUS kehittämiskeskus Oy
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin eurooppalainen koulu
Helsingin kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys ry
Helsingin kaupunki
Helsingin Konservatorion Säätiö sr
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu
Helsingin Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys ry
Helsingin Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö
Helsingin yliopisto
Helsinki Business College Oy
Hevosopisto Oy
Huittisten kaupunki
Hyria koulutus Oy
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammatti-instituutti Oy
Hämeenkyrön kunta
lin kunta
lisalmen kaupunki
litin kunta
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Isonkyrön kunta
Itä-Hämeen kansansivistystyön säätiö sr
Itä-Karjalan Kansanopistoseura ry
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiö sr
Itä-Suomen yliopisto
Jakobstad stad / Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Jollas-Opisto Oy
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juuan kunta
Juvan kunta
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr
Jyväskylän Talouskouluyhdistys r.y.
Jyväskylän yliopisto
Jämsän kaupunki

Järvenpään kaupunki
Järvisseudun koulutuskuntayhtymä
Kaarinan kaupunki
Kainuun Opisto Oy
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kalajoen Kristillisen Opiston kannatusyhdistys ry
Kalevan lukion kannatusyhdistys ry.
Kangasalan kaupunki
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kanneljärven Kansanopiston Kannatusyhdistys r.y.
Kannuksen kaupunki
Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry
Karkkilan kaupunki
Karstulan Evankelisen Kansanopiston Kannatusyhdistys ry
Karstulan kunta
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Kaustisen kunta
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö sr
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan Konservatorion Kannatusyhdistys ry
Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Keskuskauppakamari
Keuruun kaupunki
Kiinteistöalan Koulutussäätiö sr
Kiipulasäätiö sr
Kimitoöns kommun / Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta
Kirkkopalvelut ry
Kiteen Evankelisen Kansanopiston kannatusyhdistys ry
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki
Kolarin kunta
Kolmen kampuksen urheiluopisto oy
KONE Hissit Oy
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korpisaaren Säätiö sr

Korsholms kommun / Mustasaaren kunta
Kosken TI kunta
Kotka Svenska Samskolas Garantiförening r.f.
Kotkan kaupunki
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä
Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä
Koulutuskuntayhtymä Brahe
Koulutuskuntayhtymä OSAO
Koulutuskuntayhtymä Tavastia
Kouluyhdistys Pestalozzi Schulverein Skolföreningen r.y.
Kouvolan Ammattiopisto Oy
Kouvolan kaupunki
Kristinestads stad / Kristiinankaupunki
Kronoby kommun / Kruunupyyn kunta
KSAK Oy
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kulosaaren yhteiskoulun osakeyhtiö
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT
Kuopion kaupunki
Kuopion konservatorion kannatusyhdistys r.y.
Kuopion Talouskoulun Kannatusyhdistys ry
Kuortaneen kunta
Kuortaneen Urheiluopistosäätiö sr
Kurikan kaupunki
Kuusamon kaupunki
Kvarnen Samkommun
Kärsämäen kunta
Laajasalon opiston säätiö sr
Lahden kansanopiston säätiö sr
Lahden kaupunki
Lahden Konservatorio Oy
Lahden Rudolf Steiner-koulun Kannatusyhdistys ry
Lahden yhteiskoulun säätiö sr
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Laukaan kunta
Lauttasaaren yhteiskoulun säätiö sr
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Lieksan kristillisen opiston kannatusyhdistys ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne ja viestintävirasto Traficom
Limingan kunta
Live-säätiö sr

Lohjan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä
Loviisan kaupunki
Luksia Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Lupa- ja valvontavirasto
Luumäen kunta
Länsirannikon Koulutus Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maahanmuuttovirasto
Maalariammattikoulun Kannatusyhdistys r.y.
Maanviljelyslyseon osakeyhtiö
Malax kommun / Maalahden kunta
Management Institute of Finland MIF Oy
Marttayhdistysten liitto ry
Mercuria kauppapaoppilaitos Oy
Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
Merikarvian kunta
Meyer Turku Oy
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Munkkiniemen koulutussäätiö sr
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorten Ystävät ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad / Uusikaarlepyy
Närpes stad / Närpiön kaupunki
Oikeuskansleri
Oikeusministeriö
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Optima samkommun
Orimattilan kaupunki
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr

Outokummun kaupunki
Oy Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukio
Paasikiviopistoyhdistys ry
Padasjoen kunta
Paimion kaupunki
Palloilu Säätiö sr
Paltamon kunta
Pargas stad / Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun / Pedersören kunta
Peimarin koulutuskuntayhtymä
Pellon kunta
Perhekuntoutuskeskus Lauste ry
Perho Liiketalousopisto Oy
Perhon kunta
Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkkalan kunta
Pohjois-Haagan yhteiskoulu oy
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry
Pohjois-Savon Kansanopistoseura r.y.
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö sr
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö sr
Porin kaupunki
Portaanpää ry
Porvoon kaupunki
Posion kunta
Pro Lukio Ry
Pudasjärven kaupunki
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
Raision kaupunki
Raision seudun koulutuskuntayhtymä
Rakennusteollisuuden koulutuskeskus RATEKO
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborgs stad / Raaseporin kaupunki

Rastor-instituutti ry
Raudaskylän Kristillinen Opisto ry
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Rovalan Settlementti ry
Rovaniemen kaupunki
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Salon seudun koulutuskuntayhtymä
SASKY koulutuskuntayhtymä
Sastamalan kaupunki
Satakunnan koulutuskuntayhtymä
Savitaipaleen kunta
Savon koulutuskuntayhtymä
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Sievin kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta
Sisäministeriö
Sivistystyönantajat ry
Skolgarantiföreningen r.f.
Sodankylän kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomalaisen yhteiskoulun osakeyhtiö
Suomalais-venäläinen koulu
Suomen Adventtikirkko
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
Suomen Ilmailuopisto Oy
Suomen kansallisooppera ja -baletti sr

Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen konservatorioliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen lukiolaisten liitto ry
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ry
Suomen lähilukioyhdistys ry
Suomen Nuoriso-Opiston Kannatusyhdistys ry
Suomen opinto-ohjaajat SOPO ry
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
Suomen Oppisopimusosaajat ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
Suomen Yrittäjäopisto Oy
Suomen Yrittäjät ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä
Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taivalkosken kunta
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr
Tampereen kaupunki
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö sr
Tampereen Steiner-kouluyhdistys r.y.
Tampereen Yhteiskoulun Säätiö sr
Tampereen yliopisto
Tanhuvaaran Säätiö sr
Tervolan kunta
Teuvan kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Tohtori Matthias Ingmanin säätiö sr
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Tornion kaupunki
Touko Voutilaisen koulusäätiö sr
Traffica Oy
Turun Aikuiskoulutussäätiö sr
Turun Ammattiopistosäätiö sr
Turun kaupunki
Turun konservatorio Oy
Turun kristillisen opiston säätiö sr
Turun yliopisto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
TYA-oppilaitos Oy
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työtehoseura ry
Töölön Yhteiskoulu Osakeyhtiö

Ulvilan kaupunki
Urheiluopistot ry
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenkaupungin kaupunki
Vaaan kunta
Vaasan kaupunki
Valkeakosken kaupunki
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä
Valkealan Kristillisen Kansanopiston kannatusyhdistys r.y.
Valtion koulukodit
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vantaan kaupunki
Varalan Säätiö sr
Vesannon kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viipurin Reaalikoulu Oy
Viitasaaren kaupunki
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun / Vöyrin kunta
Ylioppilastutkintolautakunta
Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiö
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Ylöjärven kaupunki
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken Ammatillisen Koulutuksen kuntayhtymä
Äänekosken kaupunki

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

Lempinen Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kankaanpää Anna
Opetus- ja kulttuuriministeriö